

ARAMA KONFERANSI DEĞERLENDİRME RAPORU

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi arasında imzalanan Protokol çerçevesinde “Kentsel Tasarım Rehberlerinin Hazırlanması Projesi Arama Konferansı” 21 Mayıs 2016 tarihinde Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’nin Sedat Hakkı Eldem Oditoryumu ile Mimar Sinan Holü’nde gerçekleştirilmiştir.

1. TOPLANTININ AMACI ve PROGRAM

Arama Konferansı, çalışma kapsamında incelenen ülke modellerinin ve Türkiye için ortaya konulan kentsel tasarım modelinin tartışılması amacıyla düzenlenmiştir. Toplantı sabah iki ve öğleden sonra iki olmak üzere dört oturum halinde yapılmıştır. Sabah oturumlarında, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. Mustafa Öztürk ve MSGSÜ Rektörü Prof. Yalçın Karayağız’ın açılış konuşmaları, proje ekibi yürütücüsü Prof. Dr. Güzin Konuk’un proje sunuşu, ardından misafir konuşmacı olan İngiltere Newcastle Üniversitesi’den Ali Madanipour’un sunuşu yer almıştır.

MSGSÜ Rektörü Prof. Yalçın KARAYAĞIZ

Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşarı Prof.Dr. Mustafa ÖZTÜRK

MSGSÜ KENTTAM Md. ve Proje Koordinatörü Prof.Dr. Güzin KONUK

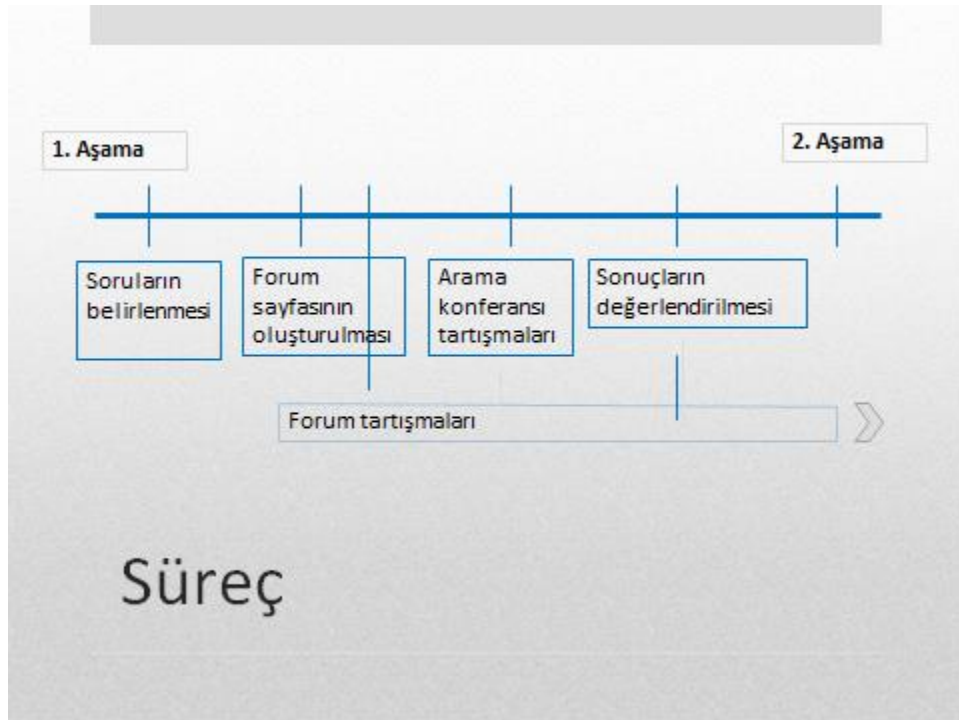
MSGSÜ Rektör Yard. Deniz İNCEDAYI ve MADANİPOUR

Öğleden sonraki oturumlarda 7 adet yuvarlak masada, her masanın moderatörü ve raportörü eşliğinde tartışmalar gerçekleştirilmiştir.

2. TOPLANTI HAZIRLIK SÜRECİ ve YÖNTEMİ

Arama konferansı hazırlık sürecinde öncelikle konferansta tartışılması yararlı görülen konular belirlenmiş ve bu konularla ilgili 10 adet soru tanımlanmıştır. Paylaşımların toplantı öncesinde başlaması ve sonrasında da devam etmesi gerektiği düşünülerek Üniversitenin web sitesi bağlantısı olan bir forum sayfası kullanıma açılmıştır. <http://aramakonf.msgsu.edu.tr/> adresinde açılan foruma giriş yapmak üzere tüm katılımcılara kullanıcı adı ve şifre gönderilmiştir. Toplantı öncesi Forumda 10 soru kapsamında başlayan tartışmalar sonraki katılımcıların eklenmesiyle devam etmiştir. Bu platformun proje süresince ve sonrasında aktif olması hedeflenmektedir. Forum sayfası, projenin katılımcı bir süreçle devam etmesi ve farklı görüşlerin katkısı ile zenginleşmesi bakımından özellikle önemli görülmektedir.

Şekil 1: Arama konferansı süreci

Arama konferansında tartışmaların verimli geçmesi için “360 Derece” olarak bilinen bir yöntemin bu toplantı için uyarlanmış şekli uygulanmıştır. Her birinde bir moderatör ve bir raportör bulunan 7 masa oluşturulmuştur. Sorular her katılımcıya bir soru gelecek şekilde dağıtılarak yazılı kısa yanıtlar istenmiştir. Daha sonra kağıtlar değiştirilmiş, herkesin bir önceki cevabı görerek kendi cevabını geliştirmesi sağlanmıştır. Daha sonra masalarda yazılı cevaplar üzerinden tartışmalar yapılmıştır.

Böylece;

••Tüm katılımcıların fikrini aktarabilmesi sağlanmıştır.

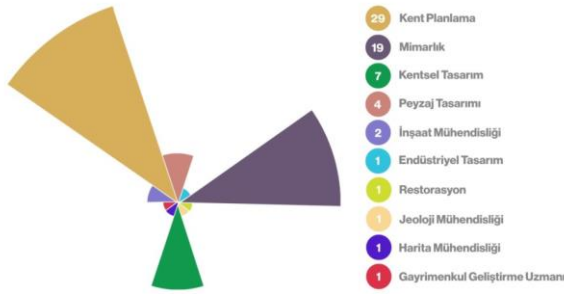
••Her fikrin bir önceki ile ilişkisi kurularak daha da zenginleşmesine imkân verilmiştir.

••Farklı düşüncelerin ifade edilmesi mümkün olmuştur.

Bu oturumun sonunda her gruptan temsilciler kendi masalarında tartışılan konuları tüm katılımcılarla paylaşmıştır. Sonuçta toplam 10 soru için yaklaşık 50 sayfalık yazılı bir doküman elde edilmiştir.

3. KATILIMCILARIN PROFİLİ

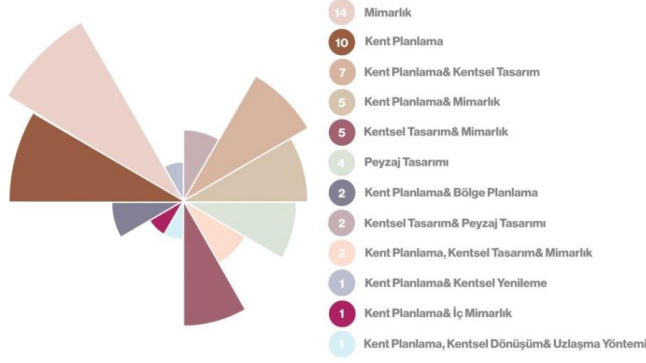
Toplantıya konunun uzmanı akademisyenler, yerel yönetim temsilcileri, serbest çalışan profesyoneller, sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve bu konuda çalışan lisansüstü öğrencileri davet edilmiştir. Sabah oturumuna 110 kişi katılmış, öğleden sonraki yuvarlak masa tartışmalarında 66 kişi aktif olarak yer almıştır. Forum üye sayısı ise 105 tir. Katılımcıların mesleki kökenleri çoğunlukla şehir plancısı (29) ve mimar (19) ve kentsel tasarımcı (7) dir. Diğer meslekler peyzaj tasarımcısı, inşaat mühendisi, endüstri tasarımcısı, restorasyon uzmanı, jeoloji mühendisi, harita mühendisi ve gayrimenkul geliştirme uzmanıdır.

Şekil 2: Katılımcıların Mesleki Kökenleri

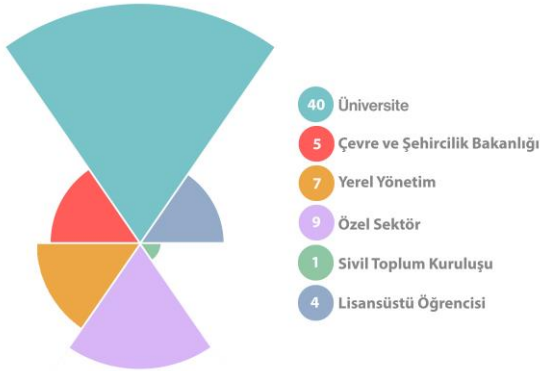
- Farklı mesleki kökenlerin yanısıra katılımcıların uzmanlık alanları da çok çeşitlidir; Kent Planlama / Kentsel Tasarım
- Kent Planlama / Mimarlık
- Kent Planlama / Bölge Planlama
- Kent Planlama / Kentsel Yenileme
- Kent Planlama / İç Mimarlık

- Kent Planlama/ Kentsel Dönüşüm / Uzlaşma Yönetimi
- Kent Planlama / Kentsel Tasarım / Mimarlık
- Kentsel Tasarım / Mimarlık
- Kentsel Tasarım / Peyzaj Tasarımı
- Mimarlık / Restorasyon

Şekil 3: Katılımcıların Uzmanlık Alanları

Arama konferansı yuvarlak masa tartışmalarında üniversite, özel sektör ve yerel yönetimlerin yanı sıra Çevre ve Şehircilik Bakanlığı merkez ve İl Müdürlükleri, lisansüstü öğrencileri ve sivil toplum kuruluşları da katılım sağlamıştır.

Şekil 4: Katılımcıların Kurumları

Katılımcıların geldikleri şehirler İstanbul (41) ve Ankara (5) ve diğer şehirler (19) dir. İzmir, Düzce, Bartın, Kırklareli, Yalova, Antalya, Samsun, Trabzon, Erzurum, Kayseri, Konya, Kuzey Kıbrıs'tan katılım sağlanmıştır. Ayrıca yuvarlak masa tartışmalarına İngiltere- New Castle Üniversitesinden bir misafir konuşmacı da katılmıştır.

4. ARAMA KONFERANSI SORULARI

Tartışmalar şu sorular çerçevesinde gerçekleşmiştir.

1. "Planlama süreci içinde" Kentsel Tasarım Rehberleri'nin yerini nerede/ nasıl/ etkin/ bağlantılı/ayrı görüyorsunuz? Neden?
2. "Kentsel tasarım modeli" ve bileşenlerini yeterli görüyor musunuz? Sistemik olarak tüm araçları içeriyor mu? Sistemin eksikleri var mı?
3. Kentsel tasarım süreci içinde Kentsel Tasarım Rehberleri'nin rolü nedir? Nasıl bir araç olarak yer almalıdır/ etkin olması nasıl sağlanabilir/ mevzuatta nasıl yer almalıdır?
4. Kent kimliği adına kentsel karakterin sürdürülebilir olması için Kentsel Tasarım Rehberleri "yere özgü" nitelikleri oluşturabilir mi? Neden gereklidir?
5. Kentsel Tasarım Rehberleri bir kontrol aracı olarak nasıl sınırlandırılabilir? Ne kadar esnek ya da katı olmalıdır?
6. Uygulayıcı idare için Kentsel Tasarım Rehberleri'ni paydaşlar arası bir uzlaşma aracı ve referans olarak görebilir miyiz? Niçin?
7. Kentsel tasarım kalitesinin yükseltilmesinde uygulama aracı olarak rehberler yardımcı olabilir mi? Hangi olanakları sağlar? Nasıl?
8. Kentsel tasarımın yaratacağı değerler yaşam kalitesinin yükseltilmesi ve sosyoekonomik ve kültürel getiriler adına önemi var mıdır? Nasıl?
9. Kentsel Tasarım Rehberleri'nin üstün ve zayıf yönleri nelerdir? Kolay anlaşılabilmesi için kimin rolü önemlidir? Neden?
10. Kentsel Tasarım Rehberleri'nin tekniği ile ilgili tüm aktörlere nasıl bir görev düşmektedir? Kılavuz rolü nasıl hazırlanır?
 - a. Yerel yönetimler bunun neresinde olmalıdır?
 - b. Kullanıcı ve sivil toplum kuruluşlarının beklentileri nelerdir?
 - c. Girişimciler ve yatırımcılar için güçlü bir araç olabilir mi?
 - d. Üretici/ kullanıcı /yasa koyucu rehberleri birlikte oluşturabilir mi?

5. GENEL DEĞERLENDİRME

Arama Konferansında ülkemiz için ortaya konulan kentsel tasarım modeli ve kentsel tasarım rehberleri sürecinin nasıl olması gerektiğine dair çok değerli görüşler ortaya konmuştur.

Genel değerlendirmede 10 soru kapsamında verilen cevaplardan öne çıkan noktalar ele alınacak ve bir sonraki aşamalarda dikkate alınacak başlıklar vurgulanacaktır.

1. Soru; "Planlama Süreci İçinde" Kentsel Tasarım Rehberlerinin Yerini Nerede/Nasıl/ Etkin/Bağlantılı/Ayrı Görüyorsunuz? Neden?

Planlama sürecindeki yeri

Kentsel tasarım rehberleri, "planlama ile uygulama arasında bir geçiş", bir "arayüz" ve "ölçeklerarası boşlukları dolduracak bir araç" dır. Rehberlerin «Nasıl bir kamusal alan» sorusuna cevap vermesi gerekir.

Hangi ölçekte yer almalıdır?

Kentsel tasarım rehberleri, her ölçekte ve her plan türü ile ilgili olmalıdır. Rehberlerin, çevre düzeni planı, nazım imar planı, uygulama imar planı ve koruma amaçlı imar planının bir parçası olması gerekir.

Özellikle hangi ölçek ve plan türü ile ilişkili olmalıdır?

Üst ölçeklerle ilişkisi olmakla birlikte kentsel tasarım rehberlerinin etkin olduğu ölçek kent, mahalle sokak ölçeğidir. Özellikle mekan oluşturan ölçeklerdeki plan ve projelerde etkindir. (Uygulama imar planı, koruma amaçlı imar planı, kentsel tasarım projeleri ve kentsel dönüşüm projeleri)

Planla ilişkisi nasıl olmalıdır?

Kentsel tasarım rehberleri, plan notu ve plan eki olarak planla bir bütün haline gelmelidir.

2. Soru; "Kentsel Tasarım Modeli" ve Bileşenlerini Yeterli Görüyor musunuz? Sistemik Olarak Tüm Araçları İçeriyor mu? Sistemin Eksikleri Var mı?

Model genel olarak yeterli bulunmuştur. Çok kapsamlı, örnekler iyi değerlendirilmiş ve bileşenleri çok çeşitli olduğu ifade edilmiştir. Ancak geliştirilmesi gereken konular vardır.

Nasıl daha iyi olabilir?

Ülkemiz için daha basit ve idare edilebilir olmalıdır.

Yerleşmelerin farklılıklarına duyarlı olmalıdır.

Geliştirilebilir/güncellenebilir olmalıdır.

Toplumsal boyut, katılım boyutu ve kent bilinci araçları güçlü olmalıdır.

Mevzuat içinde tarif edilmelidir.

İmar planı ile ilişkisi tarif edilmelidir.

Ölçekler arası bağlantısı net tanımlanmalıdır.

Uygulamaya geçmeden önce bir ölçekte denemekte yarar vardır.

3. Kentsel Tasarım Süreci İçinde Kentsel Tasarım Rehberlerinin Rolü Nedir? Nasıl Bir Araç Olarak Yer Almalıdır/Etkin Olması Nasıl Sağlanabilir/Mevzuatta Nasıl Yer Almalıdır?

Kentsel tasarımda rolü nedir?

Kentsel tasarım rehberleri, planlamadan uygulamaya geçişte bir "ara belge"dir. Yeni bir gelişme projesinde ya da bir dönüşüm/iyileştirme projesinde dayanak olabilir. Plan üreten kuruluşlarda yönlendirici olarak el kitabı gibi rol oynayabilir. Ancak Kentsel Tasarım Rehberleri tek araç olarak görülmemeli, rolü olduğundan fazla şekilde tüm uygulama sorunlarını çözecekmiş gibi algılanmamalıdır.

Etkin olması için ne yapılmalıdır?

Yasal güç kazanmalıdır.

Plan yapma yetkisine sahip idarelerin ve paydaşların katılımı ile hazırlanmalıdır.

Kentsel tasarım rehberleri, içerisinde bir süreç yönetimi de tanımlamalıdır.

Yerel ölçekte farklılaşan rehberlerin oluşturulması gereklidir.

Farklı mevzuatlar ile çelişmesinin önlenmesi gerekir.

Mevcut imar planı notlarına kentsel tasarım ilkelerinin eklenmesi hızlı bir çözüm olabilir.

Uygulama modelleri ile test edildikten sonra uygulamaya sokulmalıdır.

Mevzuatta nasıl yer alacağına dair farklı görüşler;

1.Uygulanabilmesi için çok detaylı olmalı, mevzuatla zorunlu olmalı, tavsiye yerine yaptırımı olmalı. Ülke koşulları içerisinde esnek bırakılması uygun olmayabilir.

2. Mevzuatta katı bir şekilde belirlenirse yol gösterici özelliği geri planda kalabilir.

Mevzuatta esnekliği garanti altına alacak şekilde düzenlenebilir.

Ayrıntı düzeyi nasıl olmalıdır?

Farklı ölçeklerde farklı ayrıntıları içermelidir. Bir mahalle kurgusu ile saçak boyutu aynı zamanda kentsel tasarım rehberine konu olabilir. Ayrıntılar daha çok yerel ölçüğe bırakılmalıdır.

Ne kadar bağlayıcı olmalıdır?

Hukuk kaynakları hiyerarşisi içinde yönetmelikten sonra bir konumlandırma olursa bağlayıcı olur.

Planlamadan iskan ruhsatına kadar farklı aşamalarda ve farklı bağlayıcılıklarda yer almalıdır.

Mevzuatta yönetmelik olarak bölgesel, kentsel ve mahalle-köy olarak uygulama şartı konulmalıdır.

Bağlayıcılığı katılımı oluşturularak sağlanmalıdır.

Yasal durumunu ismi belirler; yani «rehberlik» yapar, kural koyucu değildir.

4. Soru; Kent Kimliği Adına Kentsel Karakterin Sürdürülebilir Olması İçin Kentsel Tasarım Rehberleri "Yere Özgü" Nitelikleri Oluşturabilir mi? Neden Gereklidir?

Rehber yere özgü olmalıdır. Her bir alan için ayrı ele alınmalıdır. Ancak, taklitçi değil eleştirel/ yorumcu bir yerellik aranmalıdır.

Kentsel tasarım rehberi ile kimlik yaratılması konusunda farklı görüşler;

1. Yeni bir kent kimliği yaratmak mümkündür, kentler yaşayan organizmalar olduğu için yeniden kimlik verilmesi mümkün.

2. Yere özgü nitelik oluşturulmaz, geçmişten gelen nitelikler araştırılarak sürdürülebilir olması sağlanır.

3. Rehberler, çağdaş tasarım yaklaşımları geliştirmeye imkan vermelidir.
4. Rehberler “hem yere özgü hem çağdaş mimari” ye izin verebilir.
5. Rehberler kimliğin oluşmasına yalnız katkı sağlayabilir ancak bu kimliğin gelişmesi için zamanın geçmesi ve kentsel belleğin gelişmesi gerekmektedir.

Hangi ölçekte yere özgü olmalıdır?

Üst ölçeklerde genel ilkeler belirlenmelidir. Yere özgü olmak, mekânsal kent kimliğinin sürdürülebilmesinin hedeflendiği her durum için geçerlidir. Çünkü kentsel çevre çok farklılıklar taşır, bir tür rehber her şey için olamaz. Tüm kent için olan ortak ilkeler olabilir, fakat yere özgü karakter ve ihtiyaçlar aynı değildir.

Yere özgü mimari kimliklerin yanı sıra kırsal peyzaj değerleri korunmalıdır.

5. Soru; Kentsel Tasarım Rehberleri Bir Kontrol Aracı Olarak Nasıl Sınırlandırılabilir? Ne Kadar Esnek Ya da Katı Olmalıdır?

Esneklik ve katılık hakkında farklı görüşler;

1. İlkeler düzeyinde esnek bir denetim aracı haline gelebilir. Bütün içinde esnek, uygulamalarda ise kısıtlayıcı olmalıdır. Genel çerçeve bağlamında esnek, detayları yönlendirici bir araç olarak katı olabilir.
2. İlkeler açısından katı, araçların veya uygulamaların değişkenliğine izin veren yapıda, tasarım doğası gereği yaratıcılık açısından esnek olmalıdır.
3. Esnek olmamalı, zorunlu olmalıdır. Tüm tasarım aktivitelerinin denetimi amacıyla bir yönetmelik olmadıkça ülkemiz koşullarında rafta kalır.
4. Kimlik ile ilgili kararlarında katı, diğer konularda esnek olabilir.
5. Tarihi değeri olan yerlerde daha katı iken, diğer yerlerde esnek olabilir.
6. Her aşamada esnek olmalıdır.
7. Tasarımcı olmasa bile tasarıma yapılacak girdilerin tamamını yerelden alacak dinamik bir yapıda olmalıdır.
8. Kentsel tasarım rehberi ve sınırlayıcılık konusu, kültürel yapı içerisinde değerlendirilmelidir. Kültürel dinamiklere göre esneklik ve katılık unsurları değerlendirilmelidir.

Yaratıcılık nasıl korunabilir?

Tasarım rehberi mimari yaratıcılığı yönlendirmeli ama tasarımı tanımlamamalıdır.

En başta yaratıcılığı engellememeli. Genel beklentileri yansıtmalıdır.

6. Soru; Uygulayıcı İdare İçin Kentsel Tasarım Rehberlerini Paydaşlar Arası Bir Uzlaşma Aracı ve Referans Olarak Görebilir miyiz? Niçin?

Kentsel tasarım rehberi tek uzlaşma aracı olarak görülmemelidir. Ama kendi süreci içinde uzlaşmayı hedeflemelidir. Çünkü uzlaşmak uygulamayı kolaylaştırır. Uzlaşma süreci halkın ve tüm paydaşların eğitilmesinde önemli bir araçtır. Uzlaşma hakkında farklı görüş; Ancak kentin yapısı için özel bir önem arz eden bina ya da alan olduğunda uzlaşma aranmalıdır.

7. Soru; Kentsel Tasarım Kalitesinin Yükseltilmesinde Uygulama Aracı Olarak Rehberler Yardımcı Olabilir mi? Hangi Olanakları Sağlar? Nasıl?

Kentsel tasarım rehberleri kalitenin artırılmasında bir araçtır. Meslek alanı için kalitenin nasıl artırılacağına dair eğitici ve öğretici olacaktır. Tasarım kalitesini yükseltirken yere özgü olma halini kaybetmemelidir. Kentsel tasarımın kalitesini yükseltecek olan şey, sürece yereli ne kadar dahil ettiğidir.

8. Soru; Kentsel Tasarımın Yaratacağı Değerin Yaşam Kalitesinin Yükseltilmesi Ve Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Getiriler Adına Önemi Var mıdır? Nasıl?

Kentsel tasarımın özellikle fiziksel mekanın kalitesinin artırılmasında kesin önemi vardır. Sosyo kültürel ortamı zenginleştirecektir.

Yaşam kalitesine etkisi hakkında farklı görüş;

Mekan kalitesini artırmanın tek başına sosyo-kültürel ortamı geliştirmeye yetmeyeceği durumlar da vardır. Destekleyici politikalar gerekir. Yaratacağı değer, yaşam kalitesini yükseltebileceği gibi zarar da verebilir. Başarı için ise toplumun sosyo-kültürel yapısını iyi tanımak gerekir.

9. Kentsel Tasarım Rehberlerinin Üstün Ve Zayıf Yönleri Nelerdir? Kolay Anlaşılabilmesi İçin Kimin Rolü Önemlidir? Neden?

Üstün yönleri;

Uygulamada doğrudan bir araç olması,
Süreci tanımlı kılması,
Yaşam kalitesini geliştirici olması,
Katılım için uygun bir ölçek olması,
Esnekliği,
Yere özgü olması,
Kentsel dönüşümde bir araç olması,
Kentsel rant değerini arttırması (Bu aynı zamanda bir zayıf yöndür, bu rantın nasıl dağıtılacağı bir soru işaretidir).

Zayıf yönleri;

Rehberin toplumsal sorunları göz ardı etmesi ve yalnızca fiziksel mekana dair karar üretme riski,
Yaptırım gücü olmaması,
Planlama ile desteklenmezse zayıf kalması,
Esnekliğin belirsizlik yaratma riski,
Toplum kesimlerince anlaşılabilmesi,
Zaman içinde uygulamaların birbirine benzeme riski.
Kolay anlaşılmasında yerel yönetimlerin rolü önemlidir.

10. Kentsel Tasarım Rehberlerinin Tekniği İle İlgili Tüm Aktörlere Nasıl Bir Görev Düşmektedir? Kılavuz Rolü Nasıl Hazırlanır?

a. Yerel Yönetimler Bunun Neresinde Olmalıdır?

Yerel yönetimler yönlendirici/ düzenleyici/uygulayıcı/izleyici bir rolde olmalıdır. Yerel yönetimlerin yetersiz kaldığı yerde uzmanlardan ve üniversitelerden destek alınmalıdır. Halk ve STK'lar süreçte yer almalıdır. Diğer kamu kurumlarının mutlaka görüşü alınmalıdır.

Yerel yönetimlerin rolü hakkında farklı görüşü;

Yerel yönetimler sadece uygulayıcı olmalı, hazırlayan olmamalıdır. (karar verici olmamalıdır.) vre ve Şehircilik Bakanlığı denetleyici ve eğitici bir rolde olmalıdır.

b. Kullanıcı Ve Sivil Toplum Kuruluşlarının Beklentileri Nelerdir?

Kullanıcı beklentileri, daha çok tasarım sonucunun günlük yaşamdan görünür/algılanabilir olması ve yaşam kalitesinin artması yönündedir. Kullanıcı ya da sivil toplum kuruluşu olarak tasarım sürecinde kararlarda söz sahibi olmak, görüşü ve önerilerinin dikkate alındığı görmek isteyeceklerdir. Ayrıca kullanıcı ve sivil toplum kuruluşları, kentsel tasarım rehberlerinden nasıl yararlanacaklarının açık ve anlaşılır olmasını bekleyeceklerdir.

Ancak kullanıcı genelleştirilemez. Farklı kullanıcı ve sivil toplum kuruluşlarının farklı beklentileri olacaktır. Bu beklentiler homojen bir bütün teşkil etmeyeceğinden katılımcı süreçlerin işletilmesi gerekir.

c. Girişimciler ve Yatırımcılar İçin Güçlü Bir Araç Olabilir mi?

Olabilir. Kentsel tasarım rehberleri yatırımcının herhangi bir alanda yatırım yapması için özendirici bir belge olarak algılanabilir ve muğlaklığı ortadan kaldırır. Girişimciler ve yatırımcıların yatırım sürecinin zamana ve koşullara göre değişme riskini azaltması açısından önem taşır. Bir netlik arayan yatırımcı için önemli bir araçtır, ancak kısıtlayıcı bir etken olarak görülebilir.

d. Üretici/ Kullanıcı /Yasa Koyucu Rehberleri Birlikte Oluşturabilir mi?

Oluşturulabilir, ama katılımcılık ne göstermelik politik bir araç ne de süreci hantallaştıran bir modele dönüşmemelidir. Sayılan aktörlerin koordinasyon halinde rehberi beraber üretmeleri idealidir. Ancak bu süreçte aktörler arası g dengelerinin gözetilmesi esastır. Bu süreç uzun zaman ve emek isteyecektir.

Sonuç;

Arama konferansında ortaya çıkan grşler projenin içeriğinin geliştirilmesi için son derece yol gösterici olmuştur. Özellikle sonraki aşamalar için çok önemli olan **süreç yönetimi, katılım, ayrıntı düzeyinin farklılaşması, basitlik ve netlik, planla kurulan ilişki, mevzuat boyutu** bir çok katılımcı tarafından ele alınmuştır.

Toplantıdaki tartışmalar aynı zamanda, daha sonraki uygulama aşamaları için gerek Bakanlık gerek yerel yönetimler için tavsiyeler içermektedir.